

SÄÄMI KULTTUURMERIRUUDÁST MIEĐETTEM KULTTUURTORJUI SIERÂNÁSTORJUUH IÁVTUH JÁ RAIJIITTÁSAH

Sámitige kulttuurlävdikodde lii meridâm, et ton mieđettem kulttuurtorjuid heiviittuvvojev čuávvo ravvuuh:

1 loho

Almos njuolgâdusah

1 § Heiviittemsyergi

Tai ravvui sistetoollâm aagah já lattiimeh heiviittuvvojev sámitige kulttuurlävdikode mieđettem kuorattállâmmiäldásijd kulttuurtorjuid. Kulttuurtorjuin uáivilduvvo taan ohtávuodást säämi kulttuurtorjuu, mii mieđettuvvo staatâ budjetist ihásávt sâmikielâ kulttuur oovdedmân já sâmiseervij tooimân čujottum meriruudást (nk. säämi kulttuurmeriruttâ), sehe kulttuurtorjuid Tave-eennâmlij sâmiseervij tuárjumân, moh mieđettuvvojev staatâ budjetist ihásávt čujottum meriruudást säämi taiduu já kulttuur oovdedmân.

2 loho

Kulttuurtorjuu mieđettem aagah

2 § Toorjâšlaajah

Säämi kulttuurmeriruudást puáhtá mieđettiđ eidusâš kulttuurtorjuu, seervi toimâtorjuu já almostittemtorjuu.

Eidusâš kulttuurtorjust puáhtá mieđettiđ jo-uv proojeekttorjuu tâi pargoišeruudâ čuávvo suorgijd nuuvtko: kirjâlâšvuotâ, kovetaaidâ, muusik, teatter, tyeji, multimedia/elleekove, kulttuurtabâhtusah, mätki-išeruttâ, valastállâm já eres kulttuurtoorjâ. Eres kulttuurtoorjâ puáhtá toollâđ siste om. kielâiälâskittem, sâmikielâlâš terminologia tâi ärbivuáválii sâmmilii tiäđu nuurrâm kyeskee projektijd.

Seervi toimâtorjuu puáhtá mieđettiđ sâmiservijd. Sâmiservin iberduvvo taan ohtávuodást juurdâlâš sâmiservi, kote uáivilis mielđi viggá ovdediđ já turvástiđ sâmmilij sajattuv já kulttuur já mon stivrâ saavâjodetteijee tâi värisaavâjodetteijee, stivrâ eenâbloho sehe jesânij eenâbloho láá sâmmiliih.

Almostittemtorjuu puáhtá mieđettiđ el. sâmikielâlâj loostâi, kiirrij, cd-skiäruu, audiovisuaallij já multimediiapyevtittâsâi sehe uđđâmediapyevtittâsâi almostitmân.

3 § Kulttuurtorjuu mieđettem almoliuh iávtuh

Sámitiggelaavâ § 8 mielđ sámitigge meerrid sâmmilij ohtsâš kiávtun čujottum ruudâi jyehimist. Torjuu pyehtih uuccâđ luánduliih ulmuuh já sâmiseervih. Toorjâ ij mieđettuu almos haldâttuv orgaanâid, tego staatâ, kieldâi, kieldâovtâstumij, finnodâhlâjádâsâi já servikuudij virgeomâháid já toimâorgaanâid. Proojeekt, mon tuárjuh, kalga västidiđ sâmmilâš árvumaailm sehe tuárjuđ sâmikulttuur siäilum já ovdánem já tot kalga šoddâđ sâmikulttuur pyerrin.

Kulttuurtorjuuh iá mieđettuu oppâmateriaal ráhtimân.

Kulttuurtorjuu válduášáliih toorjâčuossâttuvah iá lah pargoniávvo- já ruustigskappuumeh.

Meriruođâ jyeheim ohtâvuodâst váldojeh vuotân ovdebij iivij torjuuh sehe maht toorjâcuosâttâh palvâl sâmikulttuur ubânâssân, maht ucâmuš lii rahtum já lii-uv ovdebáá ive tiličielgiittâs tohum ášálávt já meriääigi siste.

Säämi kulttuurmeriruođâst miedettem pargoišeruođâid kolgáččij miedettiđ taaidâpargeid já ulmuid, kiäin ij lah eres piovâš pälkkipuátu jieijâs syergist.

Säämi kulttuurmeriruođâst puáhtá miedettiđ torjuuid orjâlâš-, anarâš- já nuorttâlâš haavâid.

3 loho

Kulttuurtorjuu miedettem já máksim

4 § Kulttuurtorjuu uuccâm

Kulttuurtoorjâ occoo kirjálávt sämitige kulttuurlävdikode nanodem uuccâmluámáttuvváin. Luámáttuvah láá orjâlâš-, nuorttâlâš- já anarâškielâin sehe suomâkielân. Uuccâmluámáttuvah láá sämitige nettisijđoin

<http://www.samediggi.fi>

Kulttuurtorjuu kalga uuccâđ ovdebáá ive roovvâdmáánu loopâ räi.

5 § Kulttuurtoorjâucâmuš

Ucâmušâst kalgeh oinuđ occee, uuccum euomere, torjuu kevttimulme já torjuu máksim kyeskee taarbâšlâš tiäđuh.

Ucâmuššáid kalga lahteđ čuávvo lahtosijd:

- 1) proojeekttoorjâucâmušân proojeektvuávám já proojeekt kyeskee puátu- já manoáárvu
- 2) pargoišeruttâucâmušân CV já išeruođâ kevttimvuávám
- 3) almostittemtoorjâucâmušân proojeektvuávám já puátu- já manoáárvu
- 4) toimâtoorjâucâmuššáid seervi ruttâtuálulopâtemm já toimâčielgiittâs ovdebáá ivveest, seervi toimâvuávám ihán moos toorjâ occoo, sehe puátu- já manoáárvu.

Proojeekttoorjâucâmušân kalga táárbu miel lahteđ enâmustáá oovtâ siijđo kukkosâš kirjálâš vuávám, mast uáinoo tarbâšân čielgâsávt, maid áigu porgâđ, maht já maggaar äigitavluin proojeekt olášuttoo, mii lii puáđusin jna.

Proojeekttoorjâucâmušân kalga lahteđ proojeekt kyeskee puátu- já manoáárvu, mast kalga oovdânpyehtiđ toorjâcuosâttuv oleskoloid já puáđuid kolojuávhui miel sierrejum häämist. Proojeekttoorjui uásild torjuu uázžo jieijâs pargo uási ij lah tuhhiittettee kolo, iäge nk. ovdâstemkoloh luhhuu tuhhiittettee kolloon.

Pargoišeruttâucâmušân kalga occee lahteđ CV sehe enâmustáá oovtâ siijđo kukkosâš kirjálâš išeruođâ kevttimvuávám, mast uáinoo, maid áigu porgâđ já maht sehe maggaar äigitavluin pargo, mii lii puáđusin jna.

Almostittemtoorjâucâmušân lahtosin kalga lahteđ enâmustáá oovtâ siijđo kukkosâš kirjálâš proojeektvuávám, mast uáinoo, maid áigu porgâđ já maht sehe maggaar äigitavluin olgosaldâh olášuttoo, mii lii puáđusin jna. Lasseen ucâmušân kalga lahteđ puátu- já manoáárvu, mast kalga oovdânpyehtiđ toorjâcuosâttuv oleskoloid já puáđuid kolojuávhui miel sierrejum häämist. Almostittemtoorjâ lii ohtâ proojeekttoorjuu šlaajâ já almostittemtoorjuuid heiviittuvvojeh proojeekttoorjuuid kyeskee miärádâsah.

Toimâtoorjâucâmuššáid kalga lahteđ lahtosin: seervi ruttâtuálulopâtemm já toimâčielgiittâs ovdebáá ivveest, seervi toimâvuávám ihán, moos toorjâ occoo, sehe puátu- já manoáárvu.

Seervij puátu- já manoáárvun kalga merkkiđ aainâs-uv čuávvo tiäđuid: seervi stiivrâ čuákkimijn šaddee čuákkim- já mätkikoloid (suullân árvu stiivrâ čuákkimij meereest), ihečuákkimkoloid, toimâttâhkoloid:

kopijistim, postâkoloid já puhelinkoloid sehe seervi toimâmist saavâjodettejei, čallei já ruttâtuállei šaddee puhelin-, mätki-, láigu- jet. koloid.

Toimâtorjuin puáhtá luávdiđ čuákkim- já mätkikoloin sehe čuákkimpaalhijn enâmustáa staatâ madhâšemnuolgâdus já Sämítige pälkkijnjuolgâdus miäldásâš sajanmáavsu.

Servijd miedettum toimâtorjuu kalga kevttiđ ubbân torjuu miedettemive äägi. Toimâtorjuu ij pyevti sirded puáttee ihán.

6 § Kulttuurtoorjâmiärádâs já sopâmuš

Toorjâmiärádâsâst já sopâmušâst, moh adeluvvojeh kirjálávt, kalgeh oinuđ aainâs-uv čuávvoov ääsih:

- uázžoo
- kevttimulme
- torjuu meeri
- torjuu kevttimäigi (kyehti kalenderive)
- uázžoo kenigâsvuotâ adeliđ tiličielgiittâs sämitiigán sehe tiličielgiittâs adelemäigi
- miärádâs toohâm oovdânpyehtee já miärádâs toohâmäigi
- Sämítige haldâtâhhoovdá já torjuu finnee vuálácaalâ
- ton ulmuu nommâ já ohtâvuodâtiäduh, kiäst toorjâmiärádâs uázžoo puáhtá pivded táarbu miel lasetiäduid miärádâsâst
- almottâs toorjâmiärádâs väidimkiäldust já väidimkiälbuttemvuodâst Sämítiggelaavâ 8 § miäldásávt sehe njuolgimvátamâščujottâs staatâtoorjâlaavâ (688/2001) vuáduid rahtum miärádâsân

Toorjâmiärádâsâst pyehtih oinuđ kulttuurtoorjuu čuosâttuv toomâ tai proojeekt tuhhiittettee koloh.

7 § Kulttuurtoorjuu mäksim

Toorjâ máksoo uázžoi ohtân uássin. Toorjâ máksoo uázžoi, ko sopâmušâst láá kuohtui uásipeelij vuáláčalluuh. Ovdebáa ive torjust lii toimâttum tuhhiittettee tiličielgiittâs sämitiigán.

4 loho

Kulttuurtoorjuu kevttim já ton kocceem

8 § Kulttuurtoorjuu kevttim

Torjuu uázžu kevttiđ tuše toorjâmiärádâs miäldásâš kevttimuulmán. Uázžoo ij uážu luovâttiđ torjuu tai ton uási nube luándulâš ulmuu, seervi tai eres máhduulâš kuávlu kiävtun. Torjuu kalga kevttiđ torjuu miedettemive äägi.

9 § Kulttuurtoorjuu uázžoo tiedettemkenigâsvuotâ

Torjuu uázžoo kalga toimâttiđ sämitiigán miedettemiärádâs iävtui nuávdittem kocemân olmâ já kelijdeijee tiäduid.

Jis torjuu uázžoo ij eromâš suujâ tiet paste kevttiđ torjuu toorjâucâmuš miäldásávt miedettemive äägi tai torjuu kevttimulme muttoo kalgeh ovtâskâsulmuuh ájättâlhánnáa toohâđ nubâstusucâmuš sämitiigán.

Kulttuurlävdikodde puáhtá torjuu uázžoo ucâmušâst eromâš suujâ tiet mutted torjuu kevttimulme já –äägi sehe iävtuid. Ovdil mainâšum ucâmuš kalga toohâđ tienuuvt, et miärádâs puáhtá toohâđ ovdil torjuu kevttimäigi nuuhâm (vrd. Máttáättâs- já kulttuurministeriö, Almistorjuu lohtâseijee iävtuh já rajjiittâsah).

Seervih kalgeh uuccâđ torjuu kevttimulme nubâstus tai torjuu sirdem puáttee ihán ájättâlhánnáa tai majemustáa torjuu miedettemive čuávvoov kalenderive uđđäivemáanu loopâ räi.

Torjuu uázžoo kalga jo-uv uuccâđ torjuu sirdem puáttee ihán, uuccâđ torjuu kevttimulme nubástus tai macâttiđ torjuu. Toimâtorjuu ij pyevti sirded čuávvooh ihán.

10 § Tiličielgiittâs, mii adeluvvoo kulttuurtorjust

Kulttuurtorjust kalga toimâttiđ tiličielgiittâs sämitiigán toorjâmiärádâsâst adelum meriääigi räi, sopâmušâst orroo peivimeeri räi.

Tiličielgiittâs kalga adeliđ sämitige luámáttuvváin nr 2 tarbâšlij lahtosijguin:

1. Pargoišeruudâst išeruudâ uázžoo kalga adeliđ kirjálâš čielgiittâs/raapoort (enâm. 1 sijđo) tohhum pargoost já toimâttiđ pargočáittus, om. peivimeerijn merkkejum čuovâkuuvijd. Koloid ij taarbâš oovdânpyehtiđ.
2. Proojeekttorjuu uásild tiličielgiittâsâst kalga oovdânpyehtiđ toorjâčuossâttuv oleskoloid já puáđuid kolojuávhui miel sierrejum häämist sehe toimâttiđ kirjálâš čielgiittâs/raapoort (enâm. 1 sijđo) proojeekt puátusijn. Tiličielgiittâsâst kalgeh oinud sajanmáksuaagah mätkikoloi já peiviruudâi uásild: kilomeetteruudâ stuárudâh, peiviruudâ stuárudâh sehe maksum paalhij á- euromeeri (Staatâ madhâšemnjuolgâdus já Sämitige pälkkijnjuolgâdus).
3. Ovtâskâsulmuid, pargojuávhooid já rekisterhännáá servijd miedettum proojeekttorjuin adelum tiličielgiittâssáid kalga lahted puoh koloid kyeskee kuuitâid.
4. Servijd miedettum toimâ- já proojeekttorjuin kalga toimâttiđ ko. ive toimâčielgiittâs, puádušrekinistem (puátu- já manošlaajáin) já táásus lahtostiáđuidiskuin, tilitärhistemčičiälkkámuš/toimâtärhistemčičiälkkámuš, eres sierâ pivdum lahtosijd (Máttááttâs- já kulttuurministeriö, Almostorjuu lohtâseijee iävtuh já raijiittâsah).

Tuhhiittettee manoh iä lah vâldimeh, vaarijhaahâm tai finnodâh- já soijimtooimâ manoh iäge väärriidmeh tai rekinistemâsliih uásih, moh iä vuáđuduu jo olášum manoid (Máttááttâs- já kulttuurministeriö, Almostorjuu lohtâseijee iävtuh já raijiittâsah).

Tuhhiittettee manoh iä meid lah loovnári riántuh iäge tagareh pođoi kevttimomâduv haahâmmanoh, moh šaddeh lágádâs vuáđđudmist, viijđedmist, uđđâsistorniimist tai čoođâpyereedmist, jis torjuu miedeedijn ij lah nubenáál meridum (Máttááttâs- já kulttuurministeriö, Almostorjuu lohtâseijee iävtuh já raijiittâsah).

Tiličielgiittâssáid asâttum ucemušvátámâšah uáinojeh staatâtoorjâlaavâst já sämitige luámáttuv nr 2 monnjâsijđost.

5 loho

Kulttuurtorjuu macâtem já maasâdpeerrâm

11 § Kulttuurtorjuu macâtem

Torjuu uázžoo kalga macâttiđ torjuu tai ton uási, jis tom ij pyevti kevttiđ toorjâmiärádâs vaattâm vuovvijn. Vuálá 10 euro kevthännáá páaccám oosijd torjuin ij taarbâš macâttiđ.

Torjuu uázžost lii kenigâsvuotâ ájättâlhännáá macâttiđ torjuu tai uási tast, jis torjuu ij lah kevttum ton ääigi siste, kuás tot kalga torjuu miedettem kyeskee miärádâs miel kevttiđ, jis sämitigge ij lah miedettâm laseäigi (vrd. Máttááttâs- já kulttuurministeriö, Sierânâstorjuu lohtâseijee iävtuh já raijiittâsah).

12 § Kulttuurtorjuu maasâdpeerrâm

Maksum torjuu puáhtâ sämitige miärádâssáin meridiđ macâtemnáál tai maasâd peerrâmnáál, jis torjuu uázžoo lii:

- kiävttám torjuu čielgâsávt eres uáivilân ko tot lii miedettum
- adelâm sämitiigán puástu tâi čájádittee tiäđu, mii lii vaikuttám kulttuurtorjuu uázžumân, miärán tâi iävttoid, tâi čiehâm taggaar ääši
- luovâttám torjuu tâi uási tast nuubán.

6 loho

Eres miärádâsah

14 § Säämi kulttuurmeriruođâ kyeskee laavah, asättâsah, iävtuh já raijiittâsah

Laahâ Sämitiggeest

Staatâtoorjâlaahâ

Haldâttâhlaahâ

Tilikirjetuálulaahâ

Tilitärhistemlaahâ

Máttááttâs- já kulttuurministeriö, Sierânâstorjui lohtâseijee iävtuh já raijiittâsah

Máttááttâs- já kulttuurministeriö, Almostorjui lohtâseijee iävtuh já raijiittâsah

Raavâ oceid, Máttááttâs- já kulttuurministeriö kuorâttállâmmiäldásij staatâtorjui ucâmist, kevttimist já kocemist

Sämitige pargo-oornig